

ἔλεγες ὁ παπᾶς τὸ «Μετὰ φόβου Θεοῦ ..» καὶ τὸ ἄλλο χρατοῦσε τὸν δίσκο μὲ τὸ ἀντίδερο, κι' αὐτὸ εἴμουν πάλι πάντα ἐγώ, γιὰ λόγους λάικατερης ἐμπιστοσύνης, κι' ὅταν τελείωνε ἡ λειτουργία, μᾶς ἐμοίραζε ὅλο τὸ ἀντίδωρο, ποῦ περίσσευε, καὶ πάντα περίσσευε τὸ πλειότερο, τοῦ φιλούσαμε τὸ χέρι καὶ μᾶς ἔδεινε πολλὲς—πολλὲς εὐκές, καὶ μᾶς βλογούσε γιὰ νὰ γένουμε καλοὶ ἀνθρώποι.

'Ο Παπᾶ—Θωμᾶς δὲν εἶται μόνον παπᾶς, ὀτλαδή ἐφημέριος τοῦ χωριοῦ, ποῦ ἐλειτουργοῦσε, στεφάνιονε τ' ἀντρόγυνα, βάφτιζε τὰ νεογνά, ἔθαψε τοὺς πεθαμένους, ἔκανε εὔκελαια, εὔκολογοῦσε τὰς λεχῶνες, ἔκανε ἀγιασμούς στὰ σπίτια, στ' ἀμπέλια καὶ στὰ σπαραγμένα χωράφια, ἄλλ' εἶται καὶ γιατρὸς μὲ τὸ νὰ διαβάζῃ «παρακλῆσες» στοὺς ἀρρώστους καὶ τὴν «βασκανία» στὰ παιδιά, ποῦ ἐπαιρναν ἀπὸ μάτι, δηλαδή, ποῦ βασκαίνονται καὶ τάπιανε ἡ βασκοθεραπειά, καὶ νὰ σταυρόνη τ' ἀνεμικό, τ' ἀνεμοπύρωμα, τὸ πρίξιμο καὶ κάθε εἶδος σπυρί.

Τὸ διάθασμα τοῦ παπᾶ—Θωμᾶς εἶται θαυματουργό, κι' ἔπιανε μονομιᾶς. Τ' ἀμπέλια καὶ τὰ χωράφια, ποῦ ἄγιαζε, δὲν τὰ κολλοῦσε οὔτε σκουλήκι, οὔτε μελούδα καὶ κάρπιζαν μιὰς χρά. "Αμ' ἀρρωστούσε κανένας, ἀμέσως στὸν παπᾶ—Θωμᾶ! "Αμα βασκαίνονταν κάνενα παιδί, κάνενα βώδι, κάνενα ἄλογο, η κάνενα μουλάρι, ἀμέσως στὸν παπᾶ—Θωμᾶ! "Αλλὰ καὶ στοὺς σκελισμένους, δηλαδή ἑκείνους ποῦ πίθαιναν ἀπὸ δαιμονικές ἀρρώστειες ἔστρεγε τὸ διάθασμά του. Λέες κι' ὁ Μεγαλοδύναμος—προσκυνοῦμε τὸ ὄνομά του! —τὸν ἄκουε κι' ἔβανε εὐτὺς τὸ χέρι του. Μοσκοβολοῦσε ὁ εὐλογημένος ἀπὸ μακριὰ μοσκοβίμιαμα κι' ἔτρεχε τὸ μέλι: βρύση ἀπὸ τὸ στόμα του.

Μιὰς Κυριακὴ γένονταν συλλείτουργο στὸ χωριό, γιατὶ εἶται κάποιο μηνημόσιο, κι' ήθελε κι' ἄλλος παπᾶς νὰ λειτουργήσῃ μαζὶ μὲ τὸν δικόν μιχ τὸν παπᾶ—Θωμᾶ, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἔκανε κάμπια ἐντύπωση ἡ λειτουργία τοῦ ξένου τοῦ παππᾶ. Τὸν ηὔρουμε μικροκαμώμενον, γιατὶ δὲν εἶται ψηλός σᾶν τὸν δικόν μιχ, τὸν ηὔρουμε λιγότερο σιβάσμιο, γιατὶ δὲν εἶται ἀσπρομάλλης, οὔτε εἶχε μακριὰ γένεια καὶ μουστάκια, τὸν ηὔρουμε κακόφωνο, γιατὶ δὲν εἶχε βρούτερή φωνή κι' ἐμεῖς, τὰ παιδιά, νυμίζοντας ὅτι κάθε παπᾶς λέγονταν παπᾶ—Θωμᾶς, ἐλέγχαμε συναμεταξύ μιχ:

— "Ο δικός μιχ ὁ παπᾶ Θωμᾶς εἶναι καλύτερος ἀπὸ τὸν ξένον τὸν παπᾶ—Θωμᾶ!"

"Ετσι ἔξακολούθουσε ὁ καιρός. "Ενα Σαββατόριανό ήθελε ὁ παπᾶ—Θωμᾶς, κατὰ τὰ συνηθισμένα γιὰ νὰ λειτουργήσῃ τὴν Κυριακὴν πρωΐ, καὶ δὲν εἶται πρόσχαρος, σᾶν ἄλλοτε. Μιὰ μελαγχολία εἶται περιγγυμένη στὸ καθάριο πρόσωπό του, σᾶν γὰ εἶχε ἔναν βαθὺ πόνο στὸν καρδιά του, η σᾶν γά εἶχε μιὰ μεγάλη λύπη... Τρέξαμε τὰ παιδάκια χαρούμενα νὰ τοῦ φιλήσωμε, σᾶν τες ἄλλες φορές τὸ χέρι του τὸ μοσκοβόλημένο, καὶ νὰ πάρωμε τὴν εὐκή του, ἀλλ' οὔτε μᾶς χάισεψε καὶ οὔτε κάνενα περιποιητικὸ λόγο μᾶς εἶπε.

— "Τ' ἔχ'εις δέσποτα, κι' εἰσαι ἔτσι χολισμένος κι' ἀγκουσεμένος;

Τὸν ὥρτησε ἡ μάννα μου, κι' αὐτὸς τῆς ἀπάντησε μὲ κάποια ἐσωτερικὴ θλίψη:

— "Μή μὲ ρωτᾶς τώρα, τοιςυπρά μου! Αὔριο θὰ σᾶς πῶ τὸν πόνο μου.

("Επεται τὸ τέλος")

X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

P O Z A*

Είχα πάρει πλέον ἀπόφασιν τὴν διαγωγὴν τοῦ συζύγου μου, διστις μ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας μου καὶ ὅλα τὰ δάκρυα ἢ τὸν θυμόν μου ἔμενεν ἀδιόρθωτος· αἱ μετάνοιαι του διήρκευν δλίγον, τόσον μόνον, δισον ἔχρειάζετο διὰ νὰ μὲ ἔξιλεώνη. Μεταβολὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνη καρμία. Οι γονεῖς μου εἶχον ἀποθάνει καὶ οἱ δύο ἐν Ναυπλίῳ. "Ο ἀδελφός μου—ό πατήρ σου—εἶχε πολλὰ νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν πολυμελῆ οικογένειάν του, ὥστε γὰ μὴ τῷ περισσεύη καιρὸς καὶ νοῦς διὰ τὴν ἴδικήν μου ζωήν.

Είχα πάρει ἀπόφασιν τὴν διαγωγὴν τοῦ συζύγου μου καὶ—τὸ πιστεύεις;—οὐδεμίαν πλέον ἐντύπωσιν μοῦ ἔκαμπον αἱ ἀπιστίαι του. Ὁφελώ νὰ σοῦ εἴπω διτὶ κατὰ τὰ ἄλλα ἡτο πλήρης λεπτότητος καὶ καλοσύνης δι' ἐμέ. Μὲ ἀφινεν ἐλευθέρων νὰ κανονίζω

τὸν βίον μου ὥπως μοῦ ἔπειπε καὶ ἡτο πάντοτε πρόθυμος νὰ ἔκτελῇ πᾶσαν ἐπιθυμίαν μου.

"Ηγάπων τὴν ἀνάγνωσιν καὶ κατέφαγα τόμους καὶ τόμους τὸν καλλιτέρων συγγραφέων. Αἱ γνώσεις μου ηρούνθησαν, τὸ πνεῦμα μου εἶδεν ἄλλους ὄριζοντας, τὸ γοῦστο μου ἐλεπτόνθη.

Δὲν ἡρεσκόηην πλέον νὰ είμαι ἡ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ Κεφ Ροδίνη ὥπως κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ συζυγικοῦ βίου μου καὶ ἔξηρχόμην συνηθέστερον μόνη. "Ο συζυγός μου δὲν ἡτο ζηλιτυπος· δὲν μὲ ἡρώτα ποτέ ποὺ ἐπήγαινα καὶ ἡμην ἐλευθέρω νὰ δέχωμαι τοὺς γνωστούς μου καὶ τὰς φίλας μου.

"Οπως μὲ βλέπεις σήμερον, δὲν δύνασαι νὰ κρίνης τὸ τέλιτην τότε. "Ημην εἴμιορφη, ὥπως ἵσως δὲν φαίνεται πλέον, καὶ εὐφυής ὥπως τὸ βλέπεις ἀκόμη πρὸ πάντων ὅμως ἡμιην θελ καὶ τι καὶ ἡ ἐάν μὲ τὴν λέξιν αὐτὴν ἡμιποδούμεν νὰ ἀποδύσωμεν ἀκριβῆς τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως charmante καὶ femme charmante

* Τέλος.

σπως όνομάζουν οι Γάλλοι τάς γυναῖκας τοῦ εἰδους αὐτοῦ.

Ο σύζυγός μου μὲ συνέδευε παντοῦ ὅταν ἐπηργαίναμε εἰς τὸν κόσμον καὶ τὸ ἔκαμνε προθύμως καὶ σσον ἥθελον. Ἐνόμιζεν ὅτι ὁφειλε νὰ μοῦ δίδῃ ἀγτισκῶματα διὰ τὴν τακτικὴν καὶ ἡσυχον ἡσήν, τὴν ὁποίαν εμβοσκεν εἰς τὸν οἰκόν του, ἢ ὑπερηφανεύεσθαι ἐπιδεικνύων με; Δὲν γνωρίζω. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἡμην καθόλου δυστυχῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. "Ημην πιντοῦ δεκτὴ μετ' ἄγαπτης καὶ περιποιήσεων, ἡ φιλαπτία μου ἐκολακεύετο διότι οἱ ἀνδρες ἐπεξήτουν τὴν γνωριμίαν μου καὶ οἱ φιλορρογητικοὶ λόγοι των μὲ ἥρχαρίστουν. "Οπως δὲν αἱ γυναῖκες—δὲν, τὸ ἀκούεις; μὴ νομίζεις ὅτι ὑπάρχουν ἔξαιρεσις μόνον αἱ ἄσχημοι καὶ αἱ ἔγειρας; στερούμεγαν γοήτρων, διατείνονται ὅτι ταῖς εἶναι ἀδιάφορος ἢ ἐντύπωσις ἦν κάμνοντας τοὺς ἀνδράς, αὐταὶ κάμνουν τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν—ὅπως δὲν αἱ γυναῖκες, ἡμην εὐτυχῆς δὲν τὴν ἐντύπωσιν καὶ τὴν γοητείαν, τὴν ὅποιαν ἔβλεπον δὲν ἔχονταν.

Οἱ ἀνδρες γνωρίζουν πολὺ καλά ὅτι μεταξὺ τῶν μὴ τελείων ἡνωμένων καὶ ἀγαπωμένων ἀνδρογύνων ὑπάρχει εὐκολοτέρα ἡ θέσις τοῦ τρίτου. "Ολοὶ ἐγνώριζον τὰς... ἐλαφρότητας τοῦ κ. Ροδίνη συζύγου μου καὶ πολλοὶ ἐξήτησαν νὰ ἐπιφέληθοῦν. Μάθε, καλὸς ἀγαπημένος μού πατέρα, ὅτι τίποτε ἀλλοὶ δὲν προλειαίνει καλύτερον τὸν δρόμον τοῦ ἐραστοῦ ὅσον αἱ ἀπιστίαι τοῦ συζύγου ἵσως τοῦτο θὰ σου χρησιμεύσῃ ταῦ γίνης καὶ σὺ ἔγγαμος.

Ἐν τούτοις ὁ κ. Ροδίνης ἥδυνατο νὰ καυχᾶται πάντοτε ὅτι είχε τὴν πλέον ἐνάρετον καὶ πιστὴν σύζυγον. "Ημην ἀσυγκίνητος εἰς δὲν τὰ θερμὰ λόγια τῶν διεφόρων καὶ πολὺ συχνὰ χαριτωμένων θαυμαστῶν μου. Πιστεύεις ὅτι κάποτε ἡσθανόμην πεῖσμα καὶ θυμὸν ἐναγτίον τοῦ ἔχυτοῦ μου, ίδιως ὅταν ὁ σύζυγός μου μὲ ἐφιλοδώρει κάποιον γένον δείγμα ἀπὸ τὴν ἀείποτε αὐξανομένην συλλογὴν τῶν κατακήσεών του; Τέλος καθησύχασα τὰς ἐγαντίους τοῦ ἔαυτοῦ μου ἐξεγέρσεις μου μὲ τὴν σκέψιν ὅτι μία ἑπερήφρανος καὶ λεπτὴ γυναῖκα δὲν παραδίδεται ποτὲ ἀπὸ πεῖσμα καὶ ἀδίκησιν καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο χρειάζεται τούλαχιστον, νὰ ἀγαπήσῃ.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐγνώρισα τὸν Φίλιππον Λεγίδην. Εὐρέθημεν μίαν ἐσπέραν ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἀλλού, καὶ ἀνάγκην, οἱ δύο μόνοι μὴ χαρτοπάζοντες εἰς μίαν συνάδροισιν ἀρκετὰ πολυάριθμον, ὅπου μία τράπεζα μὲ μάους καὶ μία μὲ bridge είχον συνάξει ὅλους, κυρίους καὶ κυρίας· ἡ νεαρωτάτη δεσποινὶς τοῦ σπιτιοῦ ἀπεσύρθη καὶ αὐτὴ περὶ τὴν ἐγδεκάτην, νυστάξασα. Καὶ ἐμείναμεν ἐπὶ δύο καὶ πλέον ὥρας ἀπεμονωμένοι οἱ δύο ἐν μέσῳ τοῦ κύκλου τῶν παιζόντων.

Είχα καθήσει ἐπὶ ἑνὸς καναπέ καὶ περιειργάζόμην τὸ λεύκωμα τῆς δεσποινίδος τοῦ οἴκου, ἥτις ἐξωγάρφιζεν ὀλίγον. "Ο Κος Λενίδης μὴ παίζων καὶ ἐκείνος ἐκάθισε πλησίον μου.

Καὶ τὸ μεσονύκτιον μᾶς εῖδεν ἀκόμη ἐκεῖ, συνυμπολύτας καὶ μὴ κουρασθέντας, μηδὲ βαρυνθέντας κατόπιν διώρου ἐξακολουθητικῆς συνομίλιας.

"Ο Φίλιππος Λενίδης ἥτο τεσσαρικοντούτης περίπου· ἥτο ὑψηλός, λεπτοκαμῷμένος καὶ πολὺ μελαχροινός· είχε πρόσωπον ὀχρόν μὲ δύο γλυκύτατα μαδρα μάτια, τὴν φίνα λεπτήν, τὸ γένειον καὶ τὴν κό-

μην μαῦρα καὶ μεταξύδηλον ὅτι είστε μάνι λευκή θρίξ, οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη φυτίς ἐπὶ τοῦ συμπαθητικοῦ καὶ λεπτοῦ προσώπου του.

Μόγον τὰ μαλλιὰ ὀλίγον ἀχαιούεσθαι περὶ τὸν κρόταφον ἐδείκνυσον ὅτι ἡ πρώτη γεότης είχεν παρέλθει καὶ ὅτι δὲν ἡρως μαζ...είχεν ζήτη. Είχεν ἀνατραφεῖ εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ ἐσπούδασε τὴν ἰατρικὴν καὶ ἀπάτητον τοῦ πατρός του, διαπρεποῦς καὶ αὐτοῦ ἱατροῦ, τὸν διατραφεῖται περιποιήσεων τοῦ πατρός του ἐγκατέλιπε. Μονογενής καὶ κληρονόμος μεγάλης περιουσίας, εἰκοσαετής εὐρέθη ἐλεύθερος ὑλικῶς καὶ ἥμικῶς. Καὶ ἱκολούθησε τὰς κλίσεις τῆς ψυχῆς του καὶ τὰς ιδιοτροπίας τοῦ χαρακτῆρος του. "Ελαβε μαθήματα ζωγραφικῆς ἀπὸ τὸν Γύζην καὶ παρηκολούθησε τὴν γερμανικὴν καὶ τὴν γαλλικὴν φιλολογίαν εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Γερμανίας καὶ εἰς τὸ Παρίσιο· ἐγνώριζε κατὰ σπιθαμὴν ὅλοκληρον τὴν Ιταλίαν καὶ είχε μελετήσει τὰ μωσεῖα της.

"Ἐγνοεῖς εὐκόλως πόσον ἡ συνομιλία μετ' αὐτοῦ ἥτο ἐνδιαφέρουσα! Είχε δὲ καὶ τὸ σπανιότατον πρόσόν του νὰ γνωρίζῃ νὰ ὅμιλη μὲ κυρίας, πρᾶγμα τὸ ὅποιον δύνει καὶ ἀν φαίνεται παράδοξον, εἶναι ἐν τούτοις γεγονός: ὀλίγιστοι ἀνδρες τὸ κατέχουν μολονότι καὶ εὐφυεῖς καὶ μορφωμένοι.

"Οταν ἀπεχαιρετήθησε τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ὁ κ. Λενίδης ἐξήτησε νὰ γνωρίσθῃ μὲ τὴν συζύγον μου· τούτου δὲ γενομένου μοὶ ἐξήτησε τὴν ἄδειαν νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ.

Καὶ ὀλίγον καὶ ὀλίγον ὁ χθεσινὸς ἄγγωστος ἔγινεν οἰκεῖος μαζ. Ἐμένομεν τότε εἰς τὴν συνοικίαν Κολωνακίου διὰ γὰρ εἶναι ὁ κ. Ροδίνης πλησίον τῶν στρατών τοῦ πυροβολικοῦ, ὅπου είχεν ὑπηρεσίαν.

"Ο Φίλιππος Λενίδης είχεν ἔλθει τὸν χειμῶνα ἐκείνον εἰς τὰς Ἀθήνας κατόπιν πολυετοῦς ἀπονοσίας ἐν τῇ ἔνεη, νοσταλγήσας—ὧς ἔλεγε—ολίγην Ἐλλάδα καὶ ἵσως, κατὰ τὴν γνωμήν μου, είχεν ἀσυναισθήτως ἐπιθυμήσει τὸν οἰκογενειακὸν βίον καὶ ἵσως καὶ τὸν γάμον. Ψυχὴ πτερυγίζουσα διαρκῶς δὲν είχε κατορθώση γὰρ προσκολληθῆν πουσθενά καὶ είχε μείνει ἄγαμος.

"Ἡ ἀνοιξίς καὶ τὸ θέρος ἔφυσαν. "Η ταράτσα μαζ ἀπὸ τὴν ὑψηλήν; ἐκείνης; θέσεως ἐδέσποζε τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἥτο ἀληθῆς ἀπόλαυσις κατὰ τὸ δειλινὸν καὶ τὰς νυκτερινὰς ὥρας τῶν σεληνοφωτίστων θερινῶν νυκτῶν.

"Ο Φίλιππος ἥτο ἐκ τῶν τακτικωτέων υλικῶν τῶν ἡσύχων ἐσπεριγῶν συγκεντρώσεων μας εἰς τὸ δροσερὸν δῶμα καὶ εἰς ἐκ τῶν μᾶλλον εὐχαριστίστων φίλων τοῦ μικροῦ κύκλου μου. "Ο κ. Ροδίνης ηράκαριστείτο εἰς τὴν συντροφιάν του· ἐγὼ δέ, ὃ φίλε μου, ἐμένα κυριολεκτικῶς μὲ κατέκτα η κάρις καὶ ἡ ποικιλία τοῦ λόγου, η βαθεία γνώσις του εἰς δὲν ὅλα σχεδὸν τὰ ζητήματα, ίδιαίτατα δὲ μὲ εἶλκυσεν ἡ ταυτότης τῶν ἴδεων, ἡ συγγένεια τῶν γεγονότων καὶ ἡ δμοιότης ἐν πολλοῖς τῶν χαρακτῆρων μαζ.

"Ἡσθανόμην ὅτι είσεδύσσειν εἰς τὴν ψυχήν μου βραδέως ἀλλ᾽ ἀσφαλῶς, ὅτι ἡ συμπάθεια μου πρὸς αὐτὸν κατέκτα καὶ ἐκάστην ἔδαφος, καὶ ὅτι μολονότι δὲν είχε πάθει τὸ coup de foudre τὸ δόποιον—τρελλοκόριτσο εἰς τὸ Ναύπλιον—μὲ είχε καταστήσει τόσον ταχέως σύζυγον τοῦ ξανθοῦ καὶ ζωηροῦ ἀξιωματικοῦ, γυναῖκα τώρα μὲ κοίτην, μὲ ἐκέρδιζεν ὁ Φίλιππος, ὑπὸ τὸν τύπον φίλης—φίλης ἐρωτειμένης—ἵσως πολὺ καλύτερον.

ΑΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑΙ ΤΟΥ "ΠΑΠΑΓΑΛΛΟΥ".

Ροζαλία Νένα

Ελένη Φύρση

"Από τινος έλαβε την συνήθειαν νὰ έρχεται πρὸ μεσημβρίας εἰς τὴν οἰκίαν μου καθ' ἥν ὅφαν ἔλειπεν ὁ Κος Ροδίνης. Μοῦ ἔφερε βιβλία ἀπὸ τὴν πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην του καὶ ἐλάβομεν τὴν ἔξιν νὰ ἀναγινώσκωμεν μαζῆ ἔνοντος συγγραφετεῖς, γάλλους ποιητάς, ἥθελε δὲ—ὧς ἔλεγε—νὰ μὲ μυήσῃ εἰς τὰς καλλονὰς τῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, τοὺς ὄποιους, ὡς μὴ ὥφειλε, αἱ Ἑλληνίδες γνωρίζουν ὀλιγότερους ἀπὸ τοὺς Γάλλους. 'Ο Κος Δενίδης κατεῖχε τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ὄσον' Ἐλλην καθηγητής—μετὸν τῆς σχολαστικότητος—ὅπως κατεῖχε τελείως τὴν Γαλλικὴν καὶ τὴν Γερμανικὴν. Βιβλιοφάγος μελετητής, εῦρεν εἰς ἐμὲ τὸν ὀνειροπολούμενον σύντροφον" ἴδιαντος καὶ φίλος τῶν Τεγνῶν καὶ τῶν Ωραίων εὐφενεν εἰς ἐμὲ ὁ Φίλιππος Δεγνίδης, τὴν ἐνθυσιώδη καὶ διψασμένην δι' ὅλα ὅσα καὶ ἐπεῖνος ἥγάπτια ἰδεώδη γνωτίκα.

Μάλιν θεομήν πρωτιῶν τοῦ Τουρίου ἐκαθίμευθα εἰς τὸ γραφείον καὶ ὁ Κος Δεγνίδης ἀνεγίνωσκεν, ἐνῷ ἐγὼ ἤκουσμιην. Τὰ πρὸ τὴν ταράτσαν παράθυρα ἥσουν ἀνοικτά καὶ οἱ γρῦλλαι κατεβασμέναι. Δὲν ἐνθυμούμιμαι πλέον τὶ μοῦ ἀνεγίνωσκε—ἴσως ἡμην δὲν γίνομαι ἀφηγημένη—ἐνθυμούμιμαι μόνον ὅτι ἐφορούσα ἔνα κατακόκκινον φόρεμα μονοκόμιματον ὅπως εἶναι τὰ φορέματα τοῦ σπιτιού καὶ μακρύ, ἀπὸ λεπτὸν ὑφασμά, τὸ ὅποιον ἀφίγε τὸν λαιψὸν γυμνὸν καὶ εἰλεγεν εὐρέα καὶ ἀνοικτὰ μαγίκια κατὰ τὴν μόδαν τῆς ἐποχῆς. "Ημην συμμαζεψιένη ἐπὶ ἐνὸς μικροῦ καναπέ σκεδὸν εἰς τὸ ἡμίφως, ἐνῷ ὁ Φίλιππος ἀντικού μου ἀνεγίνωσκε δρῦιος πρὸ τοῦ παραθύρου, πότε βαδίζων καὶ πότε σταματῶν.

Βλέπω ἀκόμη τὴν εὐλύγιστην σιλονέτταν του κινουμένην ἐντὸς τοῦ δωματίου καὶ τὸ χλωμόν

του πρόσωπον γλωμπότερον ἵσως ἀκόμη ἢ συνήθως.

"Ἐξαφραν ἀφῆκε τὸ βιβλίον καὶ ἤλθε καὶ ἐκάθησε πλησίον, πολὺ πλησίον μου ἐπὶ τοῦ μικροῦ καναπέ. Τὰ χέρια του—κατάψυχα—ἔλαβον τὰ ἴδια μου καὶ τὰ ἔφερον εἰς τὰ χεῖλη του μὲ περισσοτέραν θέρμην ἀπὸ τὸ σύνψθες εἰς αὐτὸν κειροφύλλημα μὲ τὸ ὅποιον μὲ ἐκαλημέριζεν ἢ μὲ ἀπεραιότεα. "Ἐπειτα ἐσήκωσε τὸ πλατύ μανίκι τοῦ φορέματός μου καὶ ὀπεκάλυψε τὸν βραχίονα μέχρι τοῦ ὅμου, ἐνῷ συγχρόνως ἐκόλλα τὰ χεῖλη του παραφύως, μὲ πάθος, μὲ τρέλλαν ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ μου ὅμου.

«Ρόζα—μοῦ ἐψιθύρισε σιγανά—Ρόζα σὲ ἀγαπῶ, δὲν μπορῶ νὰ κρατήσω τὸν ἑαυτόν μου πλέον, πρέπει νὰ τὸ μάθης, πρέπει νὰ σου τὸ πῶ,

Τὶ συνέβη τὴν στιγμὴν ἐκείνην μέσα μου Νικία μου;

Βεβαίως οὕτε νὰ σκεφθῶ ἐπόρθιασα. Τὸ μόνον ποὺ εἰμπορῶ νὰ σου εἰπῶ εἶναι ὅτι... ἀποτόμως, βιαίως ὥσπερ νὰ ἡμην αὐτόματον, ἀπλῶθησα μεθ' ὅρμης τὸν Κον Δεγνίδην καὶ εὑρέθην δρθια καὶ ἀκίνητος... εἰς τὸ μακρυνότερον ἄκρων τοῦ δωματίου.

"Ο Φίλιππος ἔμεινεν ἐπ' ὀλίγον ἀφονος, μὲ ἐκύτταξεν ἐπὶ τινὰ χρόνον, ἐπειτα ἡγέρθη καὶ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, σκυρτός καὶ συντερωμένος, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Δὲν τὸν ἐπαγεῖδον πλέον. Μετά τινας ἡμέρας ἀνεχώρησε διά τὰ ὄτελείωτα τυξείδιά του.

Πιστεύεις εἰς τὸν ἀτσβισμόν; "Ἐγὼ νομίζω ἔστι ὁ τρόπος μου ἐν τῇ κρισιμῷ ἐκείνῃ στιγμῇ μόνον δι' αὐτοῦ ἐξηγεῖται. Μαζὺ μὲ τὸ αἰμά των οἱ πρόγονοί μας μᾶς ματαδίδουν ἐν σπέρματι καὶ ὅλα τὰς ἰδεάς καὶ τὰς προλήψεις τοῦ ἐγκεφάλου των καὶ ὅλα τὰ αἰσθήματά των καλά ἢ κακά μετοβιβάζονται εἰς τοὺς ἀπογόνους των.

K. KOUMAN

Η Κυβέλη, κατά νεωτάτην φωτογραφίαν.

Ἐνθψιεῖσαι τὴν μητέρα μου, τὴν μάμιτην σου ; Ήτο ἀπὸ τὰς αὐστηρὰς ἐκείνας γυναικας τῆς παλαιᾶς ἐπαρχιακῆς ἀγαροφῆς, διὰ τὰς ὅποιας καὶ τὸ βλέμμα τοῦ ξένου ἀνδρὸς ἐθεωρεῖτο προσβολὴν διὰ τὴν ἔντιμον γυναικα. Καὶ ίδοι διατί ἐγώ ή ἐπαγαστατημένη, ή νομίζουσα ότι ἐχειφαφετήθη ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς Ιδέας, ἀπώθησα ἀσύλλογίστως, ὡς ἐξ ἐνστίκτου, τὸν ἄνθρωπον τὸν ὅποιον ἀγαποῦσα... Καὶ ἔμεινα

καὶ ἔζησα πιστή, πλησίον εἰς τὸν σύζυγον ὅστις καμερινῶς μὲ ἔξηπάτα».

Φαίνεται ὅτι ὅλα τὰ διδάγματα μὲ τὰ ὅποια γενεαὶ ὀλόκληροι είχον ἀνατραφῆ ἔξτηνησαν διὰ μᾶς μέσα μου ! "Ισως ἐάν είχα κόρην, αὐτὴ μὲ τὸ αἷμά μου θὰ ἐκληρονόμει καὶ τὰς δλίγον ἐπαγαστατικάς ίδεις τῆς μητρός της καὶ... θὰ ἱδύνατο τὰ πληγώσῃ τοῖς μετρητοῖς—κατὰ τὴν φράσιν σου—ἐάν

της ἑτύχαινε σύζυγος τοῦ εἶδους τοῦ Κου Ρεδίνη.
Ἐμειδίασε πικρὸν μειδίαμα καὶ προσέθηκε :

« Ἔγω ἔχασα τοὺς ὅλην τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς μου καὶ ἀπεμάκρυνα τὸν ἀληθινὸν σύντροφον τοῦ βίου μου εἰς μίαν στιγμὴν ἀσυνειδήτου ἔξεγέρσεως ».

Ἡ σελήνη ἐφώτιζε μὲ τὸ λαμπρὸν φῶς τῆς κατὰ μέτωπον τώρα τὴν σύζυγον τοῦ στρατηγοῦ. Τὸ πρόσωπόν της εἶχε γίνει ὄχρον, τὰ χεῖλη συνεσφέρουσαν καὶ ὑπὸ τὸ λευκὸν στέμμα τῶν πλουσίων μαλλιῶν καὶ τῆς λευκῆς δαντέλλας, οἵ μεγάλοι ὄφθαλμοι ὑπὸ τὰς μαύρας ὁφρεῖς, σκοτεινοὶ καὶ αἰνιγματώδεις, ἔβυ-

θιζον τὸ βλέμμα των εἰς τὰ σκότη τοῦ ἄλσους.

Οἱ Νικίας ἡγέρθη βραδέως ἔλαβε τὴν ψυτιδωμένην μικρὰν κεῖται τὴν ὅποιαν αἱ ἀναμνήσεις ἔκαμπνον νὰ τρέμῃ ὀλίγον καὶ τὴν ἔφερεν εὐλαβῶς εἰς τὰ κεῖται τοῦ, ἔπειτα ἡσπάσθη τὸ εὐόνυμον χλωρόν μέτωπον καὶ εἶπε, προσπιθῶν γὰρ δώσῃ εὐθυμογόν τοῖν εἰς τὴν φωνήν του.

« Θεῖα Ρόζα, δίδω καὶ τὴν ψυχήν μου εἰς τὸν Διάβολον διὰ νὰ εῦρω μίαν σύζυγον ὅπως ἐσύ, δέρη θὰ ἥθελον ὅμως νὰ ἥμην ὁ σύζυγος τῆς ἔξαδέλφης μου! »

ΔΑΦΝΗ ΛΩΡΑ

ΠΑΥΛΟΣ ΠΡΟΣΑΛΕΝΤΗΣ*

Μετὰ τὴν ἕδρασιν τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου, τῇ προτάσει τοῦ τότε ἐφόρου καθηγητοῦ Καρανδήγου ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν, ὡς δείγμα εὐγνωμοσύνης, ἐνόμισε πρόπον τὴν ἀνέγερσιν τῆς προτομῆς τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς Ἐπτανήσου Γύλιφορδού, ἐν τῇ ἀκαδημαϊκῇ αἰθούσῃ. Ὁ Προσαλέντης τὴν ἔξειργάσθη ἐπὶ μαρμάρου τῆς Καρράρας. Ὁ εὐεργέτης παρίσταται μὲ τὴν Ἀκαδημαϊκήν, χλαυδία τοῦ Ἀρχοντος τῆς Παιδείας, κάτωθεν δὲ ἀναγνωρίσκεται ἡ ἐπιγραφὴ αὐτῆς, συντεθεῖσα ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Χ. Φιλητᾶ:

Φρειδερίκφ Κόμιτη Γύλιφορδ

« Αρχοντι γενοιένφ τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, Βουλῆς γνόμη, πρώτῳ

Ἐνδόξως καὶ μεγαλοφρόνως περὶ τὰ παιδεύματα φιλοτιμησαμένῳ

Καὶ οὐδὲν σπουδῆς ἐκλιπόντι, ὅπως ἄν ἡ Ἑλληνικὴ νεότης

Τὴν πατρώαν ἔχοι ἀναντίσασθαι ἀρετὴν καὶ ἐπὶ λόγοις εὐκλειαν,

Ἀνδρὶ διαπρεπεστάτῳ καὶ κατὰ πάγτα ἀρίστῳ Κ. Δ. οἱ ἐκ τοῦ Ἀκαδημ. Συλλόγου

I. Καρανδήγος, Λ. ιερ. Ἰδρωμένος, Κ. Διακ. Τυπάλδος, Ἀθ. Πολίτης, Γ. Θεοριανός, Στ. Σπαθῆς, Κ. Ἀσώπιος, Χρ. Φιλητᾶς, Γ. Ἰωαννίδης, Ι. Λουζινιανός, Γ. Γρασσέτης, Στ. Μαράτος, Πασχ. Καρούσος, Ν. Μανιάκης, Α. Κάλβος, Ι. Ἀριστείδης Χαρ. Πυλαριώς, Κ. Σικελλαρόπουλος, Ι. Τουρλιγός, Στ. Ηυλαριώς, Μ. Παπιδόπουλος, Λεοπ. Ἰός, Π. Τιρωμένος Κτ. Παραμνιώτης.

Τιμῆς κάριν, ἔτους ΑΩΚΔ'.

« Η προτομὴ αὕτη σώζεται ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης Κερκύρας.

Σημειωτέον ὅτι ὁ μαθητὴς τοῦ Προσαλέντη I. B. Καλοστυρός ἐπεξειργάσθη τὴν προτομὴν τοῦ Γύλιφορδού ὑπερβολικὰ ὄμοιάζουσαν πρὸς ἐκείνην τοῦ διδασκάλου τοῦ ἀντὶ ἡ προτομὴ αὕτη ἐστάλη εἰς Ἀθήνας καὶ σώζεται ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ.

Τῇ 23 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1819 ἐτέθη ὁ

* Τέλος.

θεμέλιος λίθος τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἀνακτόρων διὰ νὰ γρησιμεύσῃ ὡς κατοικία τοῦ Ἀρμοστοῦ¹⁾ ἥτις καὶ ἐπερατώθη τῷ 1824. Τὸ σχέδιον ἦτο τοῦ Ἀγγλου ταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ Withmore, τὸ ὃποιον ἔλαβεν ὅμως μεταρρυθμίσεις τινές.

Τῷ 1822 ἔκκρεμεν ὁ Προσαλέντης σχέδιον καλοτοιχίου ἀγάλματος τῆς Βρεττανίας, ἔγουσης ἐξ ἐνὸς μέρους τὸν λέοντα καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου δόρυ καὶ πρώραν γηός, διὰ γὰρ προσαρτηθῆ ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν ἀνακτόρων. Ἡ ἐπεξεργασία ὅμως ἐπὶ μαρμάρου Μελίτης ἐγένετο ὑπὸ τοῦ γλύπτου Di-mech ἐκ Μελίτης. Μετὰ τὴν ἔγωσιν τῆς Ἐπανίσσου τὸ ἀγάλμα τῆς Βρεττανίας τεχνικώτατα παρὸ τοῦ Ἀγγλου μηχανικοῦ ἀφηρέθη καὶ μετεψέθη εἰς Μελίτην. Δυστυχῶς ἡ θέσις ἐμεινει κενή, ἐνῷ ἐπρεπε νὰ πληρωθῇ μὲ ἀγάλμα συμβολίζον τὴν ἀκρανίαν φιλοπατρίαν τῶν Ἐπτανήσιων, οἵτινες τὰ πάντα ἐθυσίασαν χάριν τῆς ἐνώσεως μετὰ τοῦ Ἐλληνικοῦ βασιλείου.

« Εργον τοῦ Προσαλέντη εἶναι ἐπίσης τὰ ἀνάγλυφα τοῦ στυλοβάτου τῆς προτομῆς τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου τοῦ Δ' τῆς ἐπεξεργασθείσης ὑπὸ τοῦ ἀγγλου γλύπτου Chantry τῷ 1833 καὶ ἐν Κερκύρᾳ περατωθείσης, τὴν ὅποιαν ἡ Ἰονίου Κυβέρνησις, σεβασμοῦ ἔνεκεν, εἴγεν ἀποφασίση νὰ στήσῃ εἰς τὰ ἀνάκτορά μας.

¶

Τὸν Μάϊον τοῦ 1824 ἤνοιξαν αἱ θύραι τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου διὰ τὴν ἐλληνικὴν νεολαίαν. Γινωστὸς εἶναι ὁ φιλελληνισμὸς τοῦ εὐεργέτου Ἐλληνικῶν γραμμάτων Γύλιφορδού.

Οὗτος ἥθελε τὸ πρώτον τοῦτο ἐλληνικὸν Πανεπιστήμιον νὰ εἴναι καθ' ὅλα ἐλληνοπρεπές,

(¹) Τὸ μέγαρον τοῦτο ἐστοίχισεν εἰς τὴν Ἰονίου Κυβέρνησιν εἰς δασάνας οἰκοδομῆς, στολισμοῦ, ἐπιπλόσεως περίπου πέντε ἑκατομμύρια δραχμαίς. Μετά τινα ἔτη φωδομήθη καὶ ἡ δρασία ἐπαυλίς, τὴν ὅποιαν διείμηντος Βασιλεὺς Γεωργίος ὡνόμασε Μον Ρέπος, καὶ ἥτις ἐστοίχισεν εἰς τὴν Ἰονίου Κυβέρνησιν 750,000 περίπου δραχμαίς.